

Agroexpert

практичний посібник аграрія

Ринок добрив: що буде далі?

Редакційна колонка	3
Міжнародні новини	4-5
Новини в країні	6-7

Рослинництво

Ситуація на ринку добрив	8-9
Сучасна технологія вирощування вики ярої	10-12
Забезпечення інноваційних напрямів виробництва соняшнику	13-15
Ресурсозберігаючі технології вирощування зернових культур в Україні	16-18
Чи є важливим мульчування ґрунту?	19-21

Свинарство

Сезонні фактори безплідності свиноматок	22-24
Поросята, здорові з народження!	25-27
Цільові ветеринарні заходи для свиноматок у Європі	28-29

ВРХ

Вплив доїльного обладнання на здоров'я вимені	30-32
Тенденції розвитку молочного скотарства у Словачкій Республіці	33
Селекційні центри – основа успішного розвитку тваринництва	34-35
Мета – світлий корівник!	36-37

Правові аспекти

Бюджет-2009: старі пісні про головне	38-41
---	-------

Дім. Сім'я. Здоров'я

Як допомогти ураженому електрострумом	42-43
Полювання на лисицю	44-45

Екологія

Сонце замінить курку з золотим яйцем ..	46-47
---	-------

Досвід з-за кордону

Вирощування тополі для швидкої вирубки	48-49
--	-------

Огляд ринків

Урожай рекордний, прибутки – нульові	50
--	----

Техніка

SIMA у Парижі – вручення нагород	51-53
Поживні рештки надійно ховаються у ґрунт	54-57
Комп'ютерні блоки: переваги оцінювати вам	58-59
Мульчувачі: вибираємо кращий	60-61

лютий 2009 № 2 (7)

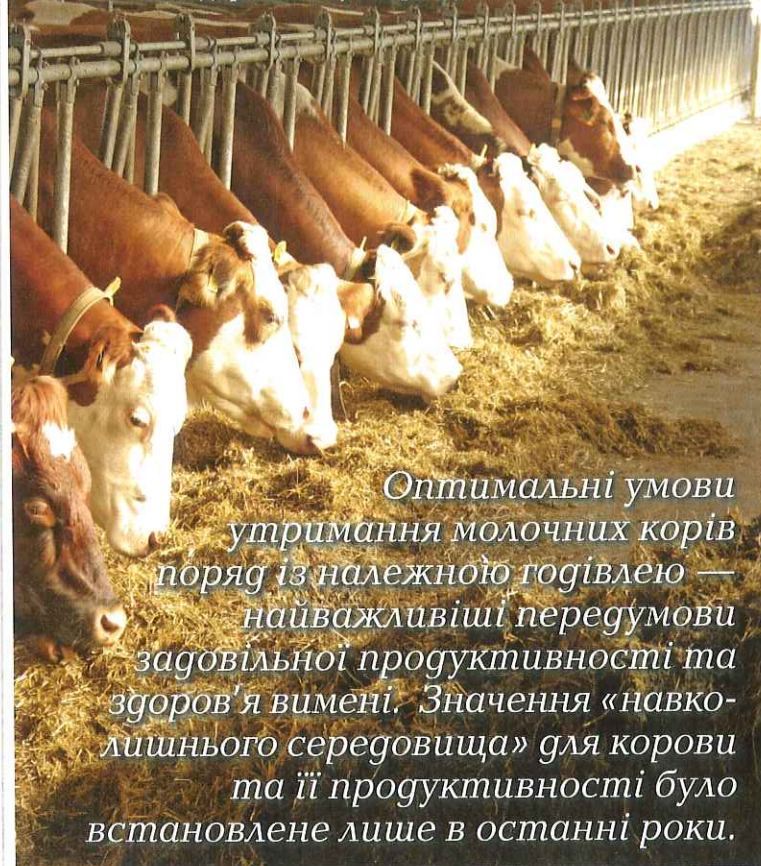
Передплатний індекс

37150

www.agroexpert.com.ua

Мета — світлий корівник!

Док. Ельфріде Офнер, НДІ альпійського сільського господарства Раумберг-Гумпенштайн (Австрія)

Оптимальні умови утримання молочних корів поряд із належною годівлею — найважливіші передумови задовільної продуктивності та здоров'я вимені. Значення «навколишнього середовища» для корови та її продуктивності було встановлене лише в останні роки.

Світло в корівнику — основна передумова безперебійних процесів роботи, безпечних умов праці та належного контролю і догляду за тваринами. Сонячне світло та ультрафіолетові промені, які потрапляють на шкіру тварин, сприяють синтезу в їх організмі вітаміну D3, котрий бере участь в обміні кальцію та фосфору і позитивно впливає на розвиток кісток у молодняка. Світло стимулює обмін речовин та кровообіг, а також справляє позитивну дію на відтворну здатність тварин. Ультрафіолетове світло стримує розмноження бактерій та знищує паразитів на різних стадіях розвитку.

Спектр сонячного світла суттєво відрізняється від спектру штучного освітлення. Це означає, що замінити сонце в корівнику лампами неможливо.

Скільки повинно бути світла?

Українським ветеринарним законодавством (п. 9 Ветеринарно-сани-

тарних правил для підприємств (комплексів) по виробництву молока на промисловій основі, утверджених Міністерством сільського господарства СРСР і заместителем Головного державного санітарного лікаря СРСР 27.12.1978 г.) передбачено, що приміщення для утримання корів, нетелів та вирощування молодняків мають бути забезпечені світлом за рахунок природного та штучного освітлення. Причому за нормами співвідношення площі вікон (джерело природного світла) до площі підлоги має бути в межах 1:10—1:15. Штучне освітлення в корівниках на рівні годівниць має бути таким:

- для прив'язного та безприв'язного утримання корів, нетелів, вирощування та дорощування молодняків — 50—75 люксів;
- доїльне приміщення — 80 люксів;
- пологове відділення та профілакторій — 75—100 люксів;
- лабораторія та манеж пункту штучного запліднення — 100 люксів.

Рівень освітленості не повинен бути меншим ніж 40 люксів. Нара-

зі проводяться наукові дослідження щодо вимог різних видів тварин до інтенсивності освітлення. Як свідчать перші дослідження та практичний досвід, для корівника потрібно щонайменше 200 люксів, а в доїльному залі на рівні вимені — 400 люксів. Для порівняння: норми освітлення офісних приміщень знаходяться на рівні 300—500 люксів, а для робочих приміщень, де проводяться технічні креслення, — 750 люксів.

Наскільки світлим є ваш корівник?

Міжнародною одиницею освітленості прийнято вважати люкс (лк) — рівномірна освітленість поверхні площею 1 м² одним люменом світлового потоку. Світловий потік лампи також вимірюється в люменах. Так, лампа потужністю 100 Вт дає світловий потік у 1350 люменів.

Рівень освітленості можна вимірювати за допомогою ручного приладу — люксметра. У Європі були випущені спеціальні довідники з проведення вимірювання інтенсивності освітлення. Відповідно до цих стандартів освітленість вимірюється люксметром в зоні активності (щонайменше в трьох місцях) та на рівні очей тварин у двох площинах (за напрямком природного світла та під кутом 90°). Із отриманих показників виводять середнє арифметичне.

Якщо немає люксметра, можна зорієнтуватися таким чином: якщо площа проникнення світла становить 5% від площі підлоги, то освітленість на рівні 40 лк досягається, але за умови, що світловий потік не затримується забрудненими вікнами, навіс чи розташовані поряд будівлі, а також якщо в дуже глибоких корівниках вікна не розташовані лише з одного боку. Іще один при-

йом перевірки рівня освітленості в корівнику: спробуйте деякий час поряд із тваринами почитати газету. Якщо, прочитавши, примі-

Площа вікон має становити 7—10% площі підлоги

Інтенсивність освітлення вимірюють люксометром

ром, кілька сторінок, ви відчуєте стомованість очей, це свідчатиме про брак світла. У такому разі існує велика вірогідність того, що інтенсивність освітлення знаходиться нижче 40 лк.

Оцінюючи результати вимірювання освітленості за допомогою люксометра, слід брати до уваги всі фактори впливу: зовнішні умови, час вимірювання, переміщення тварин тощо. Також варто своєчасно здійснювати заходи щодо покращення освітлення корівника. У новобудовах чи реконструйованих спорудах збільшити потік денного світла можна шляхом простих будівельних заходів. А в старих будівлях необхідно оптимально використовувати наявні вікна або ж добудувати нові. Якщо встановити додаткові вікна неможливо, потрібно активніше користуватися штучним освітленням.

Як світло потрапляє до корівника?

Денне світло є найздоровішим, найкращим та найдешевшим мето-

дом освітлення корівника. Достатню інтенсивність освітлення для тварин забезпечать відповідні віконні площі. Рекомендовано щонайменше 5% віконних площ від площі підлоги приміщення. Однак світло здатне проникати крізь вікна лише у разі, якщо вони чисті! При безприв'язному утриманні тварин не варто їх розміщувати головою до темних частин стін (без вікон). Рівномірного освітлення можна досягти за рахунок комбінації вікон, розміщених з обох боків довгих стін, та штучного освітлення. Лампи, розміщені під дахом, забезпечують краще освітлення, ніж вікна. З огляду на забезпечення денним світлом найоптимальнішими є відкриті корівники.

Чистота – це додаткове світло!

Різноманітні будівельні матеріали по-різному відбивають світ-

Брудні вікна перешкоджають потраплянню світла до корівника

ло. Світле дерево, побілені стіни та чиста підстилка забезпечать корівнику світліший вигляд, ніж темне дерево, брудні стіни та підлога. Якщо денного світла недостатньо, потрібно забезпечити штучне освітлення (люмінесцентні, натрієві лампи тощо). У нових конструкціях будівель штучне освітлення знадобиться переважно в ранкові та вечірні години. Можна також використовувати датчик,

◀ **Відкриті корівники є найоптимальнішими щодо забезпечення світлом**

Контакт із сонячними променями забезпечать вигульні площадки та пасовища

який автоматично вмикатиме штучне світло, коли не вистачатиме денного. Поряд із освітленням корівника важливо щоб тварини мали достатньо часу для вигулу: це забезпечить життєво важливий контакт для них із сонячними променями.

Коротко про світло

- Світло справляє позитивний вплив на здоров'я та продуктивність тварин.

- Використовуйте у корівнику природне денне світло: відкривайте та підтримуйте в чистоті вікна та інші прозорі площини, світлу покрівлю, відкритий фасад корівника.

- Віддавайте перевагу світлому кольору стін, стелі та підлоги, він краще відбиває світло, а також не забувайте про чистоту.

- Перевіряйте рівень освітлення в корівнику люксометром.

- Законодавчі вимоги до освітлення:

- для прив'язного та безприв'язного утримання корів, нетелів, вирощування та дорощування молодняка — 50–75 лк;

- доїльне приміщення — 80 лк;

- пологове відділення та профілакторій — 75–100 лк;

- лабораторія та манеж пункту штучного запліднення — 100 лк.

- Штучне освітлення — це лише доповнення до сонячного світла.

- Достатнє освітлення забезпечить безпеку роботи та контроль за тваринами.

- Регулярний вигул є додатковою умовою до освітленості корівника (вигульні майданчики, пасовища).